

Eksperti: mikronodoklis visiem nederēs

Olga KRJAŽEVA,

speciāli *Neatkarīgajai*

Ar šodienu jaundibinātiem mikrouzņēmumiem ir izvēles iespēja maksāt vienu, fiksētu nodokli – 9% no apgrozījuma, ietverot visus valstij paredzētos maksājumus. Savukārt jau strādājošie uzņēmumi patlaban vēl tikai pielaiko jauno nodokli – viņi jaunievedumam varēs piešķirties no nākamā gada. Eksperti uzsver, ka mikronodoklis ne visiem derēs.

Mikrouzņēmums var būt individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība, cita fiziskā persona, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs, vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību. To

apgrozījums gadā nedrīkst pārsniegt 70 000 latu, bet darbinieku skaits – 5 cilvēkus. Tāpat ir arī ierobežojumi, piemēram, tajā nodarbināto alga nevar būt lielāka par 500 latiem mēnesī.

Jāvārds mikronodokļa piemērošanai būs jāsaka arī darbiniekiem – par to rakstveidā jāvienojas ar visiem nodarbinātajiem. Ja tiks panākta vienošanās, darbinieku valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas turpmāk būs atkarīgas no mikrouzņēmuma apgrozījuma.

Ja 26% uzņēmuma ienākuma nodokli (UIN) piemēro peļņai (ieņēmumi mīnus izdevumi), tad mikronodokli 9% apmērā ieturēs no apgrozījuma, tātad visiem ieņēmumiem, neatskaitot izdevumus. Zvērinātu advokātu

biroja *BDO Zelmenis & Liberte* vecākā nodokļu konsultante Marina Bičkovska paskaidro – tas nozīmē, ka jaunievedums būs izdevīgs tiem mazajiem uzņēmumiem, kuriem ir minimāli saimnieciskās darbības izdevumi un ir darbinieki.

Uz to, ka mazajiem uzņēmējiem joprojām var būt izdevīgāk maksāt 26% no peļņas, nevis 9% no apgrozījuma, vērš uzmanību arī Jānis Taukačs, zvērinātu advokātu biroja *Sorainen* partneris un Nodokļu prakses grupas vadītājs Baltijas valstīs un Baltkrievijā. «Jebkurā gadījumā uzņēmumam būs sākotnējie izdevumi, it sevišķi ražošanā, materiāli ietilpīgās nozarēs vai kaut vai iegādājoties biroja aprīkojumu. Saglabājot parasto nodokļu maksāšanas

režīmu – maksājot UIN un IIN, uzņēmumiem bieži neveidojas maksājamais ienākuma nodoklis. Savukārt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusā jau no apgrozījuma pirmā lata būs jāmaksā 9% nodoklis,» komentē J. Taukačs. Neizdevīgs mikronodoklis var būt arī tirdzniecībā strādājošajiem ar nelielu peļņas daļu, bet lielu apgrozījumu.

Ja raugāties kaimiņvalstu virzienā, tad, piemēram, Igaunijā atlaides mazajiem uzņēmumiem nepastāv. Savukārt Lietuvā ar šo gadu mazie uzņēmumi maksā UIN, kas ir 5% no apliekamā ienākuma (ieņēmumi mīnus izdevumi). Savukārt pārējie nodokļi viņiem jāmaksā tādā pašā apmērā kā citiem komersantiem.

Baltkrievijā mazo uzņēmumu nodoklis (6 vai 8%) līdzīgi kā Latvijā tiek ieturēts no apgrozījuma un aptver vairākus valstij paredzētos nodokļu maksājumus. «Ja salīdzinām ar Baltkrieviju, tad vismaz uz papīra šāds nodokļa režīms tur ir izdevīgāks,» atzina J. Taukačs. Proti, tur samazināto nodokli maksā tie uzņēmumi, kam gada apgrozījums nepārsniedz 190 000 latu, bet darbinieku skaits – 100 cilvēku. Turklāt uzņēmumiem, kas darbojas lauku rajonos, šīs likmes samazinātas uz pusī. 3% likme tiek piemērota arī tiem, kas eksportē Baltkrievijas izcelsmes preces. Šā nodokļa maksātāji ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma nodokļa, bet ne no sociālā nodokļa nomaksas. ■